

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 72 0 К 067099 20 КвЛз
Бања Лука, 27.10 2021. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Весне Антонић као предсједнице вијећа, Обрена Бужанина, др Вељка Икановића, Даниеле Миловановић и Горјане Попадић као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против осуђене З.В., због кривичног дјела утаје из члана 235. став 5. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости браниоца осуђене, адвоката М.М. из Б., изјављеној против правоснажне пресуде Основног суда у Градишци број 72 0 К 067099 19 К од 11.10.2019. године, у сједници вијећа одржаној дана 27.10.2021. године, донио је

П Р Е С У Д У

Одбија се као неоснован захтјев за заштиту законитости браниоца осуђене З.В. поднијет против правоснажне пресуде Основног суда у Градишци број 72 0 К 067099 19 К од 11.10.2019. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Градишци број 72 0 К 067099 19 К од 11.10.2019. године, оглашена је кривом оптужена З.В., због кривичног дјела утаје из члана 229. став 5. у вези са ставом 4. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 64/18 и 15/21, у даљем тексту: Кривични законик) за које дјело јој је изречена условна осуда којом је утврђена казна затвора у трајању од 3 (три) мјесеца, са роком провјеравања од двије године, уз додатни услов да оштећеном Б.Т. на име накнаде штете исплати износ од 19.705,00 КМ, у року од 6 (шест) мјесеци по правоснажности пресуде. Оптужена је обавезана да плати трошкове кривичног поступка у пашалном износу од 250,00 КМ, а оштећени Б.Т. је са имовинско правним захтјевом упућен на парницу.

У поступку по жалби браниоца оптужене против цитиране пресуде, Окружни суд у Бањалуци је пресудом број 72 0 К 067099 20 Кж од 24.08.2020. године одбио жалбу као неоснована, а поводом те жалбе, по службеној дужности, преиначио пресуду Основног суда у Градишци број 72 0 К 067099 19 К од 11.10.2019. године у правној оцјени кривичног дјела и у одлуци о кривичној санкцији, тако што су радње оптужене З.В., за које је оглашена кривом том пресудом, правно квалификоване као кривично дјело утаја из члана 235. став 5. Кривичног закона Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 49/03, 108/04, 37/06, 73/10, 1/12 и 67/13, у даљем тексту: КЗ РС), те јој је за

наведено кривично дјело изречена условна осуда којом је прихваћена казна затвора у трајању од 3 (три) мјесеца, као правилно утврђена том пресудом и одређено да се иста неће извршити уколико оптужена у року од 1 (једне) године од правоснажности пресуде, не почини ново кривично дјело, те уколико у року од 6 (шест) мјесеци од правоснажности пресуде оштећеном Б.Т. на име накнаде штете исплати износ од 19.705,00 (деветнаест хиљада седам стотина и пет) КМ. У преосталом дијелу првостепена пресуда је остала неизмијењена.

Против те пресуде захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев) благовремено је поднио бранилац осуђеног адвокат М.М. из Б. због повреде Кривичног закона и битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде права на одбрану, с приједлогом Врховном суду Републике Српске да благовремено изјављен Захтјев усвоји као основан, и након тога укине првостепену и другостепену пресуду и након тога закаже главни претрес.

Примјерак Захтјева са списима предмета је достављен на одговор републичком јавном тужиоцу у смислу одредбе члана 353. став 1. ЗКП РС.

Замјеник главног републичког јавног тужиоца Светлана Брковић је у одговору на Захтјев оспорила основаност Захтјева, те предложила да се Захтјев одбије као неоснован у смислу одредби члана 355. ЗКП РС.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд се примјеном одредби члана 354. став 1. ЗКП РС („Службени гласник Републике Српске“ број: 51/12, 91/17, 66/18 и 15/21 у даљем тексту ЗКП РС), ограничио на испитивање само оних повреда закона на које се позива подносилац Захтјева, те након што је размотрио списе предмета са пресудом против које је Захтјев поднијет, одлучио је као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Захтјев за заштиту законитости се, у смислу одредбе члана 350. став 1. ЗКП РС, може поднијети против правоснажне пресуде само у случајевима повреде Кривичног закона, те повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС (која се манифестује у повреди права на одбрану), а уз ограничења прописана у ставу 2. и ставу 3. ове законске одредбе. Ограничењима из става 2. искључена је могућност улагања овог правног лијека ако није изјављена жалба на првостепену пресуду, а на наведене повреде материјалног и процесног закона се није могуће позивати у Захтјеву, ако нису биле изнесене у жалби (осим ако се ради о повреди учињеној у жалбеном поступку), док је ограничењима из става 3. искључена могућност улагања овог правног лијека против пресуде Врховног суда донесене у трећем степену.

У уводу Захтјева браниоца осуђеног означена су оба наведена законска основа за подношење овог ванредног правног лијека, међутим у образложењу Захтјева су изостали разлози у виду прецизирања повреда процесног закона које би манифестовале повреду права на одбрану као наведени облик битне повреде одредаба кривичног поступка, па како ова повреда права на одбрану, као битна одредба кривичног поступка, у истом облику није била изнесена у жалби браниоца на првостепену пресуду, а Захтјев не указује на то да се ради о повреди почињеној у жалбеном поступку, то по том законском основу, према цитираним одредбама члана 350. став 2. тачка б) ЗКП РС, овај правни лијек није било могуће уложити. Осим тога повреда права на одбрану се не може заснивати на приговорима о чињеничним недостацима побијане пресуде, како се то Захтјевом

сугерише кроз оспоравање правилности утврђења субјективног односа оптужене према дјелу тврдњом да у њеним радњама критичног догађаја нема умишљаја на извршење предметног кривичног дјела.

У сегменту приговора заснованог на тврдњи да је побијаном пресудом повријеђен Кривични закон, Захтјевом није конкретизован неки од облика повреде Кривичног закона прописаних одредбама члана 312. ЗКП РС, међутим разлозима у образложењу се сугерише онај облик повреде Кривичног закона који је прописан под тачком а) цитиране законске одредбе, а који се огледа у томе да дјело за које се оптужени гони није кривично дјело. У прилог томе Захтјев истрајава на тврдњи, која је у истом облику истицана и у жалбеном поступку, да у радњама осуђене нема битних елемената кривичног дјела утаје за које је осуђена јер нема елемената противправности присвајања новца, с обзиром да се не ради о новцу до којег је случајно дошла, него је новац задржала грешком радника банке, нити је код ње постојао умишљај (свијест и воља да себи или другом прибави противправну имовинску корист).

На наведеним приговорима Захтјева о мањкавостима чињеничне основе побијане правоснажне пресуде не може се градити теза о повреди Кривичног закона.

Наиме, повреда Кривичног закона као основ за подношење овог ванредног правног лијека против правоснажне пресуде, у смислу цитираних одредби члана 350. ЗКП РС, подразумјева да су у тој пресуди потпуно и правилно утврђене одлучне чињенице, а да је правилном примјеном закона на такву чињеничну основу, требало донијети другачију пресуду. Закон не предвиђа могућност побијања правоснажне пресуде овим ванредним правним лијеком због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, а слиједом тога повреда Кривичног закона, као законски разлог за овај правни лијек, се не може градити на тези о мањкавој чињеничној основи пресуде.

Дакле, позивање на повреду Кривичног закона, када је овај ванредни правни лијек у питању, је могуће само уз пуно респектовање чињеничних утврђења побијане пресуде на којима су засновани закључци у погледу правних питања, посматрано с аспекта постојања кривичног дјела и кривичне одговорности оптуженог. Па како се аргументима Захтјева тврдња о повреди Кривичног закона изводи из приговора о мањкавости чињеничне основе побијане пресуде у сегменту чињеница од значаја за постојање кривичног дјела и кривичне одговорности осуђене, то се на таквим аргументима не може заснивати тврдња Захтјева да је побијаном пресудом на штету осуђеног повријеђен Кривични закон.

Из изнијетих разлога Захтјев браниоца осуђене се показује као неоснован, на што оправдано указује Замјеник главног републичког јавног тужиоца у одговору на тај Захтјев, јер повреде закона на које се позива подносилац Захтјева нису учињене у поступку доношења побијане пресуде.

Ради наведеног је одлучено као у изреци ове пресуде тако што је, у смислу одредби члана 355. ЗКП РС, Захтјев браниоца осуђене одбијен као неоснован.

Записничар
Соња Матић

Предсједница вијећа
Весна Антонић

Тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић